

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
INSTYTUT PEDAGOGIKI, KUJAWSKA SZKOŁA WYŻSZA WE WŁOCŁAWKU
(POLSKA)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIFV) (SLOVAKIA)
SPOŁECZNYCH I HUMANISTYCZNYCH AKADEMIA KUJAWSKO-POMORSKA W BYDGOSZCZY
(POLSKA)
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VI Міжнародної конференції

16 листопада 2023 року

***м. Київ
КНУБА***

УДК 37.09
ББК 74(4Укр)

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 16 від 22 грудня 2023 р.)*

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VI Міжнародної конференції (16 листопада 2023 року). – Київ: ЦП «Компринт», 2024. – 562 с.

ISBN 978-617-8171-03-2

У матеріалах VI Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу: сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

УДК 37.09
ББК 74(4Укр)

За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність їх автори.

ISBN 978-617-8171-03-2

© КНУБА, 2024

Широка смуга пропускання;
Мале загасання світлового сигналу у волокні;
Низький рівень шумів;
Висока перешкодозахищеність;
Висока захищеність від несанкціонованого доступу;
Вибухо-пожежобезпечність;
Економічність ВОЛ;
Тривалий термін експлуатації [2].

Список використаних джерел

1. Дослідження тенденцій розвитку телекомунікаційного ринку України з врахуванням інноваційних факторів. Електронний ресурс, режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=898>
2. Будівництво телекомунікаційних мереж. Електронний ресурс, режим доступу: <https://best.net.ua/telekomunikaciyni-merezhi/>

УДК 37.035

*Паламарчук Дмитро Анатолійович,
кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри професійної
освіти Київського національного
університету будівництва і архітектури*

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПЕСТАЛОЦЦІ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ

Одним з основоположників сучасної методики виховання та педагогіки вважають швейцарського педагога-новатора гуманістичної епохи Йоганна Генріха Песталоцці.

Йоганн Генріх Песталоцці народився в Цюріху (Швейцарія) в родині лікаря. У шестирічному віці хлопчик вступив до початкової німецької школи,

потім закінчив середню школу і у 1763 році потупив до Цюріхської вищої школи – Карлінського колегіуму. Закінчивши філологічний і філософський відділи колегіуму, він відмовився продовжувати навчання на богословському відділі, що завершував курс навчання, оскільки не вважав богослів'я предметом розширення світогляду та становлення особистості [1, 2].

У студентські роки Песталоцці перебував під впливом творів Ж.-Ж. Руссо. Саме його твори та викладачі колегіуму – історик Яків Бодмер і лінгвіст-літератор Йоганн-Брейтінгер мали величезний вплив на формування світогляду молодого Песталоцці.

Починаючи з 1769 року Песталоцці присвячує себе вихованню та навчанню бідних дітей селян та ремісників, дітей-сиріт та безпритульних.

Під час роботи та спілкування з дітками у Песталоцці формуються принципи елементарного навчання, які поступово стають основою його дидактичних та виховних поглядів [2, 3]. Освіту та виховання Песталоцці розглядав як основний засіб перебудови суспільства епохи Просвітництва на розумних і справедливих началах. Він одним із перших серед тогочасних педагогів ставить питання всенародної загальної освіти. Це пов'язано з тим, що причиною бідності, голодування серед простих селян та ремісників називає саме відсутність елементарних знань у людей та невміння раціонально вести господарство і ремесло. Спрямувавши свої вміння та знання на покращення життя селян, Песталоцці вважав, що виховання їх дітей повинно стати основою у розвитку всебічної здатності до праці та «діяльної любові один до одного» [1...3].

Він розглядає виховання як різноманітний соціальний процес, який ґрунтується на тому, що «обставини формують людину, але і сама людина формує обставини». В зв'язку з цим, основою такої «простолюдинської» школи Песталоцці вбачав підготовку дітей до майбутньої трудової діяльності у тісному поєднанні з їх фізичним, моральним і розумовим розвитком.

На основі тісної співпраці з підростаючим поколінням та з трудовим людом формуються основні базові виховні принципи [3...5]:

- Будь-яке навчання має ґрунтуватися на спостереженні і досвіді і, лише, потім підніматися до висновків і узагальнень;
- Процес навчання повинен будуватися шляхом послідовного переходу від частини до цілого;
- Основою навчання є наочність. Без застосування наочності неможливо домогтися правильних уявлень, розвитку мислення і мовлення;
- Необхідно боротися з вербалізмом, «словесною розсудливістю освіти, що здатна формувати тільки порожні бюлетені»;
- Навчання має сприяти накопиченню знань, і в той же час розвивати розумові здібності, мислення людини.

Метою цих виховних принципів повинен стати різнобічний і гармонійний розвиток всіх природних сил та здібностей дитини [6].

Дещо пізніше Костянтин Ушинський підтвердив актуальність розвиваючого виховання для підростаючого покоління різних соціальних груп населення. Василь Сухомлинський теж прихильно ставився до розвиваючого виховання, проте стверджував, що найкраще поєднувати виховання, розвиток у гармонії з природою. Це стало основою «природного» виховання Василя Сухомлинського.

Це дає змогу стверджувати, що розвиваючий підхід на основі природних здібностей є актуальним для всіх часів.

Проектуючи принципи Песталоцці на сьогоденні реалії виховного процесу в сім'ї та закладах освіти хочеться відмітити про їх актуальність. Однак, сьогодення вносить деякі відхилення від основних норм, які неможливо забезпечити в теперішній час. Фундаментальною основою методу Песталоцці виступає споглядання природних закономірностей та процесів. При цьому, важливо, щоб учні мали постійний доступ до природних середовищ (ліс, лука, парк, річка, поле), бо на початкових етапах навчання у школі важливо ознайомити дітей з об'єктами живої та неживої природи, природними явищами. Це дає змогу показати багатоманітність і єдність рослинного та тваринного світу у природі. Так, наприклад, діти знають, що

існують рослини лісу, луків, водойм, кімнатні рослини. Але представники, які входять до цих груп рослин, абсолютно різні. В природі все це проявляється дуже просто, а тому дітям легко пояснити і єдність, і різноманіття природи. Саме споглядання різноманітних явищ дозволяє сформуванати причинно-наслідкове мислення та розвиток розумових здібностей у дітей. Але при сучасній структурі шкіл та зменшенні природних ареалів у містах, такий доступ важко забезпечити. Дещо кращою є ситуація в невеликих містах та селах.

Ще однією причиною, що не дозволяє в повному обсязі забезпечити досягнення бажаного результату виховання та навчання є суто теоретичний підхід до викладання природничих дисциплін – це, зачасту, пов'язано зі зменшенням навчального навантаження з цих дисциплін. Тому, нерідко, при вивченні географії, біології, фізики, хімії учні по-різному трактують одні і ті ж явища та природні процеси [7]. Це пов'язано з тим, що відсутнє наочне пояснення та бачення цих явищ. Частково основи споглядання природних явищ можна забезпечити проведенням елементарних лабораторних робіт та природних дослідів.

Другою основою педагогічних висновків Песталоцці є використання набутих знань та уявлень на практиці, під час роботи. Такою робочою практикою найчастіше виступають шкільні уроки трудового навчання, технологій та дизайну, виробничі та навчальні практики у коледжах та училищах. На цьому етапі важливо забезпечити безперервність теоретично-практичного навчання [6, 7]. Оскільки, така циклічність дозволить дітям сформуванати уявлення про можливості використання тих чи інших природних явищ під час виконання практичних трудових робіт. Це широко використовується в мистецтві та при підготовці фахівців робітничих спеціальностей. Оскільки існує принцип набуття знань через моторику рук при виконанні практичних робіт. Наприклад, навчання та виховання фахівця з архітектури обов'язково супроводжується проведенням практичних робіт з макетування, скульптури, 3D-моделювання, тощо. Оскільки, ручне виконання

таких робіт у поєднанні з набутими теоретичними знаннями дозволяє отримати необхідні професійні навички та розвинути уяву дитини чи студента.

Як висновок варто відмітити, що основні положення вчення геніального педагога давнини Песталоцці є актуальними і у наш час. Але використовуючи будь-який підхід до виховання та навчання підростаючого покоління, необхідно враховувати реалії сьогодення та технічні можливості. При цьому, потрібно не забувати, що «сухий» теоретичний навчальний матеріал важко сприймається або ж взагалі не сприймається без наочного пояснення. Тому, потрібно формувати процес навчання та виховання таким чином, щоб забезпечити достатню можливість проведення практичних та дослідницьких або ж лабораторних робіт.

Список використаних джерел

1. Уроки Песталоцці. Режим доступу URL: <http://lib.pnpu.edu.ua/novyny/1449-uroki-pestalotsti> (Дата звернення 14.11.2023 р.).

2. Русова С. Вибрані педагогічні твори: у 2 кн. / за ред. Є. І. Коваленко; Київ: Либідь, 1997. Кн. 1. 272 с.

3. Розвиток школи і педагогіки у зарубіжних країнах у XIX ст. Режим доступу URL: <http://studentam.net.ua/content/view/2257/85/> (Дата звернення 14.11.2023 р.).

4. Грінь С.О. Екологічне виховання дітей як внесок у майбутнє планети [Текст] / С.О. Грінь, Н.О. Довбишова, В.Л. Мананкова // Молодий вчений : наук. журн. – 2016. – № 12 ч. 3. – С. 412...415.

5. Зайченко І. В. Педагогіка: Підручник / І. В. Зайченко. – Київ: Ліра-К, 2016. – 608 с.

6. Руденко М. В., Калениченко Р. А., Капосльоз Г. В., Корчова Г. Л. Основи професійної освіти: підручник. – Київ: КНУБА, 2018. – 613 с.

7. Паламарчук Д. А. Проблеми викладання точних дисциплін у загальноосвітніх школах та коледжах / Актуальні проблеми психологічної та соціальної адаптації в умовах кризового суспільства : матеріали IV

Всеукраїнського науково-практичного круглого столу з міжнародною участю
24 квітня 2019 р. – Ірпінь : УДФСУ, 2019. С. 137-140.

УДК 37.091.212

*Паламарчук Дмитро Анатолійович,
кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри професійної
освіти Київського національного
університету будівництва і архітектури;
Дорощук Дарья Валентинівна,
студентка Київського фахового коледжу
архітектури, будівництва та управління;
Прасол Катерина Сергіївна,
студентка Київського фахового коледжу
архітектури, будівництва та управління*

БОТИ МЕСЕНДЖЕРІВ, ЯК ЗАСІБ НАВЧАННЯ

Сучасні методи дистанційного та очного навчання тісно пов'язані з використанням різноманітних месенджерів. Дана робота присвячена використанню чат-ботів у навчанні та аналізу їхніх переваги та недоліків. Окрім того, досліджено вплив чат-ботів у різних сферах, зокрема у сфері навчання та викладання.

Почнемо з того, що розкажемо, що таке чат-бот. Чат-бот – це програма, розроблена для ведення діалогу або спілкування з користувачем через текстовий або голосовий ввід [1]. Його основна функція – розпізнати запит співрозмовника й коректно на нього відреагувати. Ці програми використовуються для автоматизації відповідей на питання, надання інформації, вирішення завдань або просто для спілкування. Чат-бот зручний тим, що не потребує встановлення додаткових додатків, достатньо, лише, зареєструватися в будь-якому месенджері.

<i>Озерова Ольга Анатоліївна, Піддубняк Юрій Андрійович</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЙ У СПОРТИВНИХ КОМАНДАХ ЗА РІЗНИМИ ВИДАМИ СПОРТУ	276
<i>Озерова Ольга Анатоліївна, Щедрін Денис Олександрович</i>	
ЧИННИКИ ЕФЕКТИВНОЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ ТА ЗАСОБИ ЇЇ ОПТИМІЗАЦІЇ	280
<i>Онишко Роман</i>	
ВИКОНАННЯ РОБІТ З БУДІВНИЦТВА ТА МОНТАЖУ В ГАЛУЗІ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ ЗА СПЕЦИФІЧНИХ УМОВ АБО ОСОБЛИВИХ ОБСТАВИН.....	283
<i>Паламарчук Дмитро Анатолійович</i>	
ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПЕСТАЛОЦЦІ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ	285
<i>Паламарчук Дмитро Анатолійович, Дорошук Дарья Валентинівна, Прасол Катерина Сергіївна</i>	
БОТИ МЕСЕНДЖЕРІВ, ЯК ЗАСІБ НАВЧАННЯ	290
<i>Паламарчук Дмитро Анатолійович, Збанацька Маргарита Ярославівна, Бондар Катерина Дмитрівна</i>	
МИСТЕЦТВО І ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ	294
<i>Паламарчук Дмитро Анатолійович, Куприненко Данііл Вадимович, Іванова Софія Олександрівна</i>	
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ, ЯК ЗАСІБ НАВЧАННЯ ТА ДІАГНОСТИКИ У МЕДИЦИНІ	297
<i>Паламарчук Дмитро Анатолійович, Левківська Сніжана Миколаївна, Бабенко Софія Павлівна</i>	
ОСВІТА ЗІ ШТУЧНИМ ІНТЕЛЕКТОМ	301
<i>Паламарчук Дмитро Анатолійович, Мацьовита Марина Олександрівна, Ткачова Анастасія Сергіївна</i>	
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У КОНТЕКСТІ ЕМОЦІЙНОГО ВИХОВАННЯ...	306
<i>Паламарчук Дмитро Анатолійович, Сорока Вероніка Юріївна, Базака Дар'я Іванівна</i>	
ІНФОРМАТИКА ЯК СПОСІБ ЗАЛУЧЕННЯ УЧНІВ ДО НАВЧАННЯ	312

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів

VI Міжнародної конференції

(Київ, 16 листопада 2023 року)

Підписано до друку 04.01.2024 р.

Видавець ФОП Ямчинський О.В.

03150, Київ, вул. Васильківська, 32

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єкта видавничої справи ДК № 6554 від 26.12.2018 р.

Формат 60×84/16. Наклад 100 пр. Ум. друк. арк. 36,8. Зам. № 05-8.

Виготовлювач ТОВ «ЦП «КОМПРИНТ»

03150, Київ, вул. Васильківська, 32

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єкта видавничої справи ДК № 4131 від 04.08.2011 р.